

INDEX

- DEFINICIÓ DE SINDICAT
- ORIGEN DEL SINDICALISME
- HISTÒRIA I EVOLUCIÓ DELS SINDICATS
- TIPUS DE SINDICATS
- CLASSIFICACIÓ DELS SINDICATS
- CRONOLOGIA DEL SINDICALISME A ESPANYA
- EL SINDICAT A LA CONSTITUCIÓ ESPANYOLA
- EL SINDICAT MÉS REPRESENTATIU
- EL SINDICAT A LA EMPRESA
- COMENTARI FINAL

1. DEFINICIÓ DE SINDICAT

Sindicat és la institució que betlla pels interessos, defensa i millora de les condicions de treball dels seus afiliats.

2. ORIGEN DEL SINDICALISME

Trobem l'origen del sindicalisme a les societats capitalistes, en les que es troba una monopolització del poder, en la que el proletariat no té cap mena de influència política ni econòmica, i no té cap eina per defensar els seus interessos com a treballadors.

Així doncs s'ha donat al llarg de la història diverses fases del sindicalisme. Dintre algunes etapes i sistemes polítics trobem una prohibició absoluta dels sindicats, el que provoca un sindicalisme revolucionari, un sindicalisme desvirtuat com el sindicalisme soviètic, fins a arribar al sindicalisme més apropiat que és el que ja legalitzat és políticament neutral i aconsegueix el benestar dels seus afiliats mitjançant la negociació.

3. HISTÒRIA i EVOLUCIÓ DELS SINDICATS

El sindicalisme surgeix com a expressió de la voluntat popular de compensar una situació de poder monopolitzat pels empresaris, creant un poder popular amb el que fer front a aquesta situació de inferioritat.

Trobem el seu origen en associacions antigremials que es remonten a l'època pre-clàssica a Egipte, China i la Índia, i a l'època clàssica amb els romans, on els oficials s'agrupaven fent front al monopoli dels mestres corporats.

3.1 Prohibició del sindicalisme

Més endavant, trovem com a una de les conseqüències de la revolució industrial una prohibició de les agrupacions de ciutadans amb un Decret propugnat per Chapelier el 14-17 de juny de 1791, anomenat Llei Le Chapelier i inspirat en Rousseau, en la que es prohibia qualsevol mena de intermediari entre el poder i el poble.

Peró aquesta llei que vedaba les associacions de treballadors i que les penaba amb la llei, només discriminava les obrers, mai als empresaris. En aquesta actitud se la va anomenar le double standard.

En Espanya la prohibició dels sindicats prové del Decret de 1813 i Codi Penal de 1822.

3.2 Reconeixement inicial dels sindicats

La prohibició dels sindicats no va provocar la seva desaparició ni debilitació. La actitud popular de acceptació dels sindicats va provocar que els poders revisessin la seva posició respecte aquests, ja que tot i prohibits continuaven existint il·legalment.

Així és que en temps de Napoleó III es dicta una llei que modifica el Codi Penal en França, en els seus articles referents al delictes de coalició.

Amb aquest canvi en la llei només cometia un delictes qui amb ajuda de violència, amenaces o fets fraudulents provoqués o intentés provocar una vaga, forçar l'alça o baixa dels salaris o atemptés contra el lliure exercici de la indústria.

Així trobem successivament el mateix reconeixement en altres països com a Anglaterra el 1842, Alemanya el 1869, Itàlia el 1890 i a Espanya amb la Constitució de 1876 i la Llei d'associacions de 1887.

3.3 Reconeixement total dels sindicats

Es veu un reconeixement progressiu del sindicalisme fins arribar a la seva plenitud de reconeixement amb la seva introducció com a dret dintre de les constitucions.

Les primeres van ser la Constitució Mexicana que reconeix a l'article 123 el dret dels obrers i empresaris a col·legiar-se en defensa dels seus respectius interessos formant sindicats i associacions professionals, i a Alemanya en la es garantitzava per tots i per cada professió la llibertat d'associació encaminada a la defensa i exigència de condicions laborals i econòmiques.

En 1946 la Constitució Francesa reconeix el dret de tot home a defensar els seus drets per mitjà de l'acció sindical, i adherir-se al sindicat lliurement.

En Espanya la Constitució de 1978 com la de 1931 reconeix el dret de sindicació. Tenint en compte que Espanya passa per una etapa de dictadura això es produeix en dos etapes, una interrompida, i una definitiva.

4. TIPUS DE SINDICATS

4.1 Sindicats revolucionaris

Com a conseqüència de la anterior prohibició i nul·les relacions amb el poder, el sindicat sorgeix com a una força totalment contrària a aquest, sense cap mena de disposició a la col·laboració i negociació.

Els sindicats revolucionaris estan inspirats en idees anarquistes, libertaries i socialistes. El seu màxim representant ideològic en la història és Sorel.

Per Sorel el sindicat és el instrument essencial de la revolució integral econòmica, social i política, amb el que a de instaurar-se per mitjà de la violència una societat socialista.

La ideologia del sindicalisme revolucionari es distingeix per tenir un caràcter radical, amb uns principis abstractes, que propugna fins extrems.

Així aquesta mena de sindicalisme és troba totalment contrari a la negociació política i el porta a la violència, un sindicalisme revolucionari que atempta contra la democràcia, que és la base de totes les societats de les que parlem.

4.2 El sindicalisme pragmàtic

El sindicalisme pragmàtic és la contraposició al sindicalisme revolucionari, aquest negocia amb el poder per a obtenir millores, no exigeix una reforma sino un canvi progressiu i pacífic. Aquest sindicalisme no rebutja les lleis sino que les respecte i les canvia o millora. Aquest sindicalisme actúa com als negocis, pactant i treballant per aconseguir els seus fins.

D'aquí sorgeix el Conveni Col·lectiu que és una eina fonamental per aquest tipus de sindicat, per aconseguir els seus objectius i obligar als poders a respectar-los.

5. CLASIFICACIÓ DELS SINDICATS

sindicats professionals o polítics

sindicats internacionals

sindicats de dret privat o públic

sindicats d'oficis i indústria

sindicats unilaterals i mixtos

5.1 Sindicats professionals o polítics

És evident que els sindicats tindrien més força si s'unissin per pactar amb els poders, però degut a les diferents tendències polítiques i ideològiques, això no sempre es possible. Per això trobem diferents sindicats en els que cadascú pot veure defensats els seus interessos segons les seves tendències polítiques i ideològiques. Alguns exemples a Espanya són UGT, de caràcter socialista, o Comissions Obreres.

Així trobem sindicats professionals o polítics. En fet la acció política està prohibida als sindicats però hi ha que tenen les seves pròpies tendències polítiques, i d'altres que són estrictament d'un sector professional.

5.2 Sindicats internacionals

També existeixen cada cop més sindicats a nivell internacional com per exemple l'ASSOCIACIÓ INTERNACIONAL DE TREBALLADORS, estatuts del qual va redactar Karl Marx i que es va dissoldre al 1876. Però hi ha d'altres que prevaleixen al nostre segle com LA FEDERACIÓ SINDICAL INTERNACIONAL o LA CONFEDERACIÓ INTERNACIONAL DE SINDICATS LLIURES.

5.2 Sindicats de dret privat i de dret públic

Normalment els sindicats es regeixen pel dret privat ja que es defensen interessos particulars i privats, diferents als interessos de l'Estat, però existeixen sistemes polítics diferents a la democràcia que porten al sindicat a ésser una entitat connectada als interessos estatals, com el sindicalisme soviètic.

5.3 Sindicats d'oficis i indústria

Els sindicats d'oficis i indústria agrupa totes aquelles persones que es dediquen a una rama específica del sistema productiu.

5.4 Sindicats unilaterals i mixtos

Els sindicats mixtos són aquells que agrupen tant empresaris com treballadors, en el cas de suposadament no existeixin diferències de interessos. Aixó casi és una utopía. I els sindicats unilaterals són els que es dediquen a empresaris o a treballadors, però mai tots dos perquè és una contradicció.

6. CRONOLOGÍA DEL SINDICALISME EN ESPANYA

1813. Decret de les Corts de Càdis. Prohibició del sindicalisme.

1822. Codi Penal. Penalització de les pràctiques sindicalistes.

1876. Constitució. Art. 123 llibertat d'associació.

1887. Llei d'Associacions. Llibertat d'associacions professionals.

1906. Creació dels sindicats agrícoles.

1931–32 Primera regulació jurídica dels sindicats.

Constitució de la II República

Llei sindical espanyola

- Fuero del Trabajo, després de la Guerra Civil.
- Reforma del Fuero del Trabajo
- Aprovació de la Llei sindical

1975–78 Transició sindical. Fins ara el sindicat había estat una entitat

controlada pels poders públics, i a partir d'aquesta data s'arribarà

al sindicat lliure i legislat.

• EL SINDICAT A LA CONSTITUCIÓ ESPANYOLA

- El sindicat és una associació permanent i autònoma sense fins econòmics, de treballadors per compte aliena per a la millora econòmica i social dels seus membres, especialment per a la millora de les seves condicions de treball.
- Tothom té dret a sindicar-se lliurement, i la llei pot limitar o aquest dret a les forces militars i de seguretat de l'Estat, Jutges i magistrats en actiu així com als Fiscals, que també tenen limitat el dret a pertànyer a un partit polític. Ningú pot estar obligat a sindicar-se.
- Lliure dret a fundar sindicats i a dissoldre's sense autorització prèvia, sempre i quan no vagin en contra de la democràcia i la Constitució.
- Llibertat dels afiliats a escollir un representant sindical
- Dret a l'activitat sindical.
- Dret dels sindicats a redactar estatuts i reglaments i a organitzar la seva administració interna, i les seves activitats.
- Constituir federacions, confederacions i organitzacions internacionals així com a afiliar-se i retirar-se d'aquestes.
- No podrán ser dissolts sino per l'autoritat Judicial.
- Dret a la negociació col·lectiva, vaga i plantejament de conflictes col·lectius i particulars .
- Per a que un sindicat tingui personalitat jurídica haurà de presentar els seus Estatuts a la entitat establerta

per aixó.

k) Les normes estatutàries mínimes són:

- Denominació de l'organització
- Domicili i àmbit territorial
- Òrgans de representació, govern i administració.
- Requisits per a la pèrdua i consecució de la condició d'afiliat.
- Règim econòmic.
- Publicitat dels Estatuts. Es publicarà al BOE.
- EL SINDICAT MÉS REPRESENTATIU

La major o menor implantació social d'un sindicat determina la major o menor representativitat. Aquest grau d'implantació pot mesurar-se de diferents maneres (número d'afiliats, de cotes d'afiliats, de poder de convocatòria en una vaga...).

Legalment els sindicats més representatius a nivell estatal són els que acreditin una especial audiència, expressada en la obtenció en aquest àmbit del 10 per 100 o més del total de delegats de personal, dels membres dels comitès d'empresa i dels corresponents òrgans de les Administracions públiques.

• EL SINDICAT A LA EMPRESA

La representació sindical del treballador dintre de l'empresa a la que treballa és un dret que té i que pot exercitar-lo a través dels òrgans representatius que són els DELEGATS DE PERSONAL i els COMITÉS D'EMPRESA i SECCIONS SINDICALS.

El nombre de membres del Comitè d'empresa depèn del nombre de treballadors.

De 50 a 100 5

De 101 a 250..... 9

De 251 a 500..... 13

De 501 a 750..... 17

De 751 a 1000..... 21

Més de 1000..... màxim de 75, dos per cada 1000 o fracció.

L'empresari a d'informar al Comitè d'empresa de determinades qüestions com reduccions de jornada, plans de formació, reestructuració de plantilles, control de treball, entre d'altres.

El treballador té dret a participar a les eleccions sindicals i escollir democràticament els seus representants.

COMENTARI FINAL

Així doncs veiem una evolució dels sindicats, que ha progressat amb les societats i les seves necessitats fins a arribar als nostres dies en els que estan implantats de manera democràtica, legal, coherent i pacífica, betllant pels drets de tots els treballadors i evitant situacions de feudalisme i monopolització del poder que porten a l'enriquiment d'alguns i el perjudici d'altres.

ELS SINDICATS

Dret

Teresa Trillo